

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiariam reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Cap. V. Ecclesiasticis, & Laicis communia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](#)

§. VI.

Ad executionem spectantia.

I. Omnia & singula in superioribus §§. contenta à Regularibus obseruentur, non obstantibus privilegiis etiam Mari magno, Constitutionibus & Regulis, etiam juratis consuetudinibus, etiam inimemorialibus &c. Sess. 25. de regularibus. c. 22.

II. Si vero Regulares, tam viri, quam feminæ sub actioni regulâ, vel statutis vivunt, accepta facultate habendi bona stabilia in communî, eos ab eorum instituto & obseruantia S. Synodus amovere non intendit. ibidem.

III. Episcopi, Abbates, Generales, aliique Superiori Ordinum statim prædicta exequantur. ibidem.

IV. Episcoporum negligentiam Concilia generalia, Regularium Capitula provincialia & generalia, vel in eorum defectum Concilia provincialia per deputationem aliquorum ejusdem Ordinis suppleant ac caveant. ibidem.

V. Regibus, Principibus, Rebus publicis & Magistris in virtute S. Obedientiae S. Synodus præcipit, ut in superiorius contentæ reformationis executione suum auxilium & autoritatem interponant, quoties fuerint requisiti. ibidem.

CAPUT V.

QUÆDAM ECCLESIASTICIS ET LAICIS COMMUNIA.

§. I.

De Jure Patronatus.

I. **N**emo nisi Ecclesiam, Beneficium, aut Capellam de novo fundaverit, & construxerit, seu jam erectam, quæ tamen sine sufficienti dote fuerit, de suis propriis & patrimonialibus competenter dotaverit, Jus Patronatus impetrare possit, aut debeat. Sess. 14. c. 12. Sess. 25. c. 9.

II. In casu autem foundationis aut donationis hujusmodi institutio Episcopo, & non alteri reservetur. Sess. 14. c. 12.

II. In

III. Titulus hic ex authenticō documentō aliisque jure requisitis, sive etiam ex præsentationibus tempore im- memorabili multiplicatis ostendatur. *Sess. 25. c. 9.*

IV. Ubi jus usurpatum præsumitur, præsentationes continuatae non minori, quam quinquaginta annorum spa-
tio, quæ omnes effectum sortitæ sint, authenticis scripturis probentur, præter immemorialis temporis probationem. ibi-
dem.

V. Reliqui Patronatus omnes seu privilegia conces-
satam in vim patronatus, quam alio quocunque jure nomi-
nandi, eligendi, præsentandi, abrogatae sint & irritæ, ac hu-
jusmodi Beneficia tanquam libera conferantur. *ibidem.*

VI. Exceptis Patronatibus super Cathedralibus Ec-
clesiis competentibus, & aliis, qui ad Imperatorem, Reges,
seu regno præsidentes aliosque Principes jura imperii in suis
dominiis habentes pertinent, & aliis, qui in favorem studio-
rum generalium concessi sunt. *ibidem.*

VII. Non licet Patrono aliquo nisi Episcopo loci
præsentare, ad quem præsentatio & institutio cessante privi-
legio pertinet, alias præsentatio & institutio secuta irritæ
sint. *Sess. 14. c. 13.*

VIII. Ad hæc licet Episcopo præsentatos à Patro-
ni, si idonei non fuerint, repellere. *Sess. 25. c. 9.*

IX. Patroni in perceptione fructuum, et si verè Bene-
ficia de jure Patronatus ipsorum ex fundatione vel dotatio-
ne essent, nullatenus se ingerant. *ibidem.*

X. Nec jus Patronatus vendere aut aliter in alios
transferre præsumant, sub poenâ Excommunicationis & Inter-
dicti, & præterea amissionis juris patronatus.

XI. Circa Accessiones de Beneficiis liberis ad Bene-
ficia juris patronatus, quid Episcopi facere possint, ac debeant,
vide supra, p. 2. c. 9. n. 10.

XII. Patronatus quicunque in Ecclesiis & Beneficiis
antea liberis acquisiti à 40. annis citra & in futurum acqui-
sendi etiam Authoritate Apostolica ab iisdem Ordinariis ut
delegatis Apostolicis cognoscantur, & quos non repererint
legitimè constitutos, revocentur. Non obstantibus, &c. ibi-
dem.

§. II.**De Liberte Ecclesiastica.**

I. Usurpans per se vel alios bona ac jura quæcumque alicujus Ecclesiæ, Beneficii, aut pii loci, ad necessitates Ministerorum vel pauperum pertinentia, seu impediens, ne ab iis, ad quos pertinent, percipientur, tamdui anathemati subjeat, donec Ecclesiæ aut Beneficiario integrè restituat, & à Pontifice absolutionem obtinuerit. *sess. 22. c. 11.*

II. Si Patronatus fuerit, etiam jure patronatus ulterius prædictas pœnas eò ipso privatus existat. *ibidem.*

III. Clericus verò præterea quibuscumque Beneficiis privatus sit, & ad alia Beneficia inhabilis ac ab Ordinibus etiam post integram satisfactionem & absolutionem arbitrio Ordinarii suspendatur. *ibidem.*

IV. Sæculares Principes admonentur, ut jus suum Ecclesiæ restitui non tantum concedant, sed subditos suos revocent ad debitam reverentiam, nec permittant, ut ab Officialibus Ecclesiæ immunitas violetur. *sess. 25. c. 20.*

V. Sacri Canones, Concilia generalia, nec non Apostolice Sanctiopæ in favorem Ecclesiasticarum personarum libertatis Ecclesiasticae & contra ejus violatores editæ, quæ omnia S. Synodus innovat, exactè ab omnibus obseruantur. *ibidem.*

VI. Monentur Imperatores, Reges, Republicæ, Principes, ne jura Ecclesiastica lædi permittant.

§. III.**Alia quædam tam Ecclesiasticis quam Laicis vindicanda & observanda.**

I. Concubinarii Laici quomodo puniendi & coercendi sint, vide *scsl. 24. de matrim. supra p. 1. c. 7.*

II. Duellorum usus penitus extirpetur, & exterminetur. *sess. 25. c. 19.*

III. Domini temporales locum admonachiam interris suis inter Christianos concedentes, eo ipso sint excommunicati, ac jurisdictionem & dominium illius loci amittant. *IV. P. 1.*

IV. Pugnantes, eorumque Patrini excommunicatio-
nis ac præscriptionis, ac perpetuæ infamiae pœnam incur-
rant, & ut homicidæ juxta Canones puniantur, & si in con-
flicto decesserint, perpetuò cærent Ecclesiasticā sepultura.
ibidem.

V. Consulentes in causa duelli, suadentes, nec non spe-
ctatores, itidem excommunicationis & perpetuæ maledictio-
nis vinculo teneantur, non obstante privilegio sive con-
suetudine, &c. ibidem.

VI. Omnes, ad quos decimatum solutio spectat, eas,
ad quas de jure tenentur, in posterum cathedrali aut quibus-
cunque Ecclesiis vel personis, quibus legitime debentur, in-
tegrè persolvant; qui eas subtrahunt aut impediunt, excom-
municentur, nec nisi securâ plenâ restitutione absolvantur.
ibidem.c.12.

VII. Monentur omnes pro Christiana charitate, ut
Episcopis & Parochis, qui tenuibus præsunt Ecclesiis, subve-
niant. ibidem.

VIII. Ubi per annos 40. Quarta funeralium cathe-
drali aut Parochiali Ecclesiæ solita esset perfolvi, ac postea
fuerit ex quo cunque privilegio aliis Monasteriis, Hospitali-
bus, aut quibus cunque piis locis concessa, eadem post hac in-
tegro jure, & eadem portione, quâ ante solebat, Cathedrali
seu Parochiali Ecclesiæ persolvantur. Non obstantibus pri-
vilegiis quibus cunque, &c. ibidem.c.13.

IX. Patriarchæ, Primate, Archiepiscopi, Episcopi, &
qui de jure vel consuetudine in Conciliis provincialibus in-
teresse debent, in prima Synodo provinciali post finem hujus
Concilii omnia & singula, quæ ab hac S. Synodo definita &
statuta sunt, palam recipiant, &c. Sess. 25. c. 52.

X. Idem in posterum, quicunque in Patriarchas, Pri-
mates, Archiepiscopos, Episcopos, promovendi, in prima Sy-
nodo provinciali, in qua ipsi interfuerint, omnino observent;
Si quis renuerit, Episcopi comprovinciales statim Pontificem
admonere teneantur, interimque ab ejusdem communione
abstineant. ibidem.

XI. Cæteri omnes, sive in præsenti, sive in futurum
Beneficia habituri, & qui in Synodo diœcesanâ convenire de-
bent,

bent, idem ut supra in eadem Synodo, quæ primo quoque tempore celebrabitur, observent. ibidem.

XII. Adhæc omnes, ad quos Universitatum & studiorum generalium cura pertinet, carent, ut ab eisdem Canones & decreta hujus Sacræ Synodi integrè recipiantur. ibidem.

XIII. Si alia in prædictis Universitatibus reformatio digna fuerint, ab eisdem, ad quos spectat, emendentur. Universitates Pontifici immediatè subjectas sua Beatitudo visitari & reforinari curabit. ibidem.

XIV. Sciant universi Sacratissimos Canones exactab omnibus, & quantum fieri poterit, indistinctè observandos. ibidem. c. 13.

XV. Si justa causa, & major utilitas dispensationem postulaverit, id causâ cognitâ, ac summâ maturitate, atque gratis à quibuscumque, ad quos dispensatio pertinet, erit præstandum. Aliter facta dispensatio subreptitia censeatur.

* * *

IN-